

Lørdag den 15. juli 2023, kl. 20:00

Steven Isserlis og venner

Irene Duval, violin / Miriam Àlien, violin / Sào Soulez Larivière, bratsch
Steven Isserlis, cello / Mishka Momen, klaver

OPDATERET RÆKKEFØLGE I FORHOLD TIL TRYKTE PROGRAMMER

Claude DEBUSSY (1862 – 1918)

Cello sonate i d-mol, L. 135 (1915), 12'

- I. *Prologue: Lent, sostenuto e molto risoluto*
- II. *Sérénade: Modérément animé*
- III. *Finale: Animé, léger et nerveux*

Dmitri SHOSTAKOVICH (1906 – 1975)

Strygekvartet nr. 3 i F dur, op. 73 (1946), 34'

- I. *Allegretto*
- II. *Moderato con moto*
- III. *Allegro non troppo*
- IV. *Adagio*
- V. *Moderato*

Maurice RAVEL (1875 – 1937)

Sonate for violin og cello, M. 73 (1922), 20'

- IV. *I. Allegro*
- V. *II. Très vif*
- VI. *III. Lent*
- VII. *III. Vif, avec entrain*

Gabriel FAURÉ (1845 – 1924)

Klavertrio, op. 120 (1923), 22'

- I. *Allegro, ma non troppo*
- II. *Andantino*
- III. *Allegro vivo*
- IV. *Allegro quasi presto*

-- Pause --

10:00 Kunstnermøde
15:30 Goldbergvariationer for Saxofon, cello og akkordeon
20:00 Steven Isserlis og venner

Om kunstnerne

Alle gode gange tre! Igen-igen-igen skal vi læne os tilbage og tilbringe en festivalaften i henførende lag med stjernecellisten Steven Isserlis, der i år gæster Laden for tredje gang: Første gang var i 2017 med pianist Alexander Melnikov og som solist med Hindsgavl Nordic Chamber Orchestra. I 2019 vendte han tilbage med bl.a. den finske pianist, og nære ven til cellisten selv, Olli Mustonen.

Når man googler Steven Isserlis, dukker der mange betegnelser op; heriblandt titler som solist, kammermusiker, underviser, forfatter, radiovært, og mere til. Isserlis er en kunstner sat sammen af mange interesser og kompetencer, der gennem tiden har bragt ham i forbindelse med områder verden over og mennesker i alle aldre. Musikeren nyder tydeligvis at formidle og ikke kun gennem celloen, selvom det dog er herfra helheden udspringer.

Født i en musikalsk familie i London 1958 med en klaverlærer som mor, en ivrig amatørmusiker som far, og to søstre der hver spiller henholdsvis violin og bratsch, har den nu verdensberømte supercellist haft gode forudsætninger helt fra begyndelsen af. Isserlis har beskrevet, hvordan "at spille musik, spille sammen", var en integreret del af hans tidlige familieliv, og musikertilværelsen går flere generationer tilbage. Hans bedstefar, Julius Isserlis, var russisk jøde, og en af de bare 12 musikere, der fik lov til at forlade Rusland i 1920'erne for at fremme russisk kultur. Navnet Isserlis er afledt af franske eller tyske diminutive variationer af det hebraiske fornavn Israel og stammer fra ashkenaziske og sefardiske rabbiniske familier, hvor varianter af 'Isserlis' bruges som patronymiske, jiddiske efternavne.

At skrive og spille for børn er en af Isserlis store passioner udenom solistkarrieren, som indtil

videre har manifesteret sig i tre musikalske historier for børn – 'Little Red Violin', 'Goldiepegs and the Three Cellos' and 'Cinderella' – med musik af den Oscar-vindende komponist Anne Dudley, (udgivet af Universal Edition i Wien), flere børnebøger om de store komponisters liv, som er oversat til flere sprog, (udgivet af Faber og Faber), samt en tilbagevendende koncertrække for børn på 92nd Street Y i New York.

Programmet for i aften kan deles op i to nationer med en fransk første halvleg, fordelt på tre forskellige franskmænd i form af tre forskellige kammermusikalske konstellationer. Claude Debussys cellosonate i d-mol bliver et samspil mellem Steven Isserlis og britiske Mishka Momen (1992) ved flyg-let. Næste punkt fortsætter i duo format, når vi skal høre Ravels duo for violin og cello. Med sig har Isserlis inviteret fransk-koreanske Irène Duval og norske Miriam Ålien (1991) til at fremføre værker-nes violinroller. Inden pausen udvides violin- og celloduoen med Mishka Momen, hvor de tre musikere mødes om Faurés klavertrio opus 120, før programmet tager os til Rusland med Shostakovich's strygekvartet no. 3 i F-dur. Her kommer endelig også den fransk-hollandske bratschist Soulez Larivière (1998) med på scenen.

Efter sin koncert her tager Steven Isserlis sydpå til Schweiz, hvor han skal tilbringe resten af juli måned for at give masterclasses og koncerter – blandt andet med aftenens program i nye musikalske samarbejder – på den internationale klassiske musikfestival 'Verbier Festival', der finder sted hver sommer i bjergbyen Verbier.

Dina Bodé

HJÆLP FESTIVALEN som medlem af Hindsgavl Festivals Venner!

FORDELE	Min. to ugers forsalg • Bedre afbestillingsbetingelser • Prioritet ved pladstildeling • O.m.a.
PRIS	Enkelt medlem: kr. 800,- (kr. 600,- fornyelse for 2023-medlemmer) Par (m. børn op til 18 år): kr. 1.000,- (kr. 800,- fornyelse for 2023-medlemmer)
SE MERE	www.hindsgavlfestival.dk/venner

Om Musikken

Claude Debussy (1862–1918): Cellosonate i d-mol, L. 135 (1915)

1915 var et hårdt år for Debussy. 1. Verdenskrig rasede om ørerne på ham, og han havde fået konstateret den kræftsygdom, der få år senere kostede ham livet. Sonaten for cello og klaver klinger heller ikke lige så luftig og ubekymret, som Debussys tidligere værker. Impressionismen har fået rynker i panden.

Førstesats er en resignerende klagesang. Musik i mol og nedadgående melodier efterfølges af frustrerede raseriudbrud. Andensats, der har betegnelsen *Serenade*, er alt andet end en lyrisk aftensang. Debussy beskrev den selv som: "*Pjerrot er sur på månen*". Den fortsætter direkte over i en djævelsk virtuos finale, der konstant skifter tempo og udtryk. Sonaten varer bare 12 minutter. 12 minutters musikalsk døds kamp.

Maurice Ravel (1875–1937): Sonate for violin og cello (1922)

Debussys fandenivoldske attitude stod i skarp kontrast til Ravels introverte personlighed. Alligevel nærede Ravel stor musikalske respekt for sin 13 år ældre landsmand. Så da Debussy døde besluttede Ravel at bidrage til en mindekoncert i 1920 med en duo-sats for violin og cello. Efterfølgende udvidede Ravel værket, så det i 1922 blev en regulær sonate i fire satser.

Motiver bliver genbrugt i transformerede varianter på tværs af satserne, og den tilbagevendende musikalske leg mellem dur og mol giver sonaten en stærk helhedsfølelse, som kun bliver brudt i den iltre andensats med knipsende pizzicato og inspiration fra den ungarske folkemusik. Ravel sagde selv: "*Musikken er skåret ind til*

benet. Jeg har efterstræbt harmonisk charme og en tilbagevenden til den gode melodi. Sonaten er et vendepunkt i min karriere." Det er sandt. Efter Debussys død, manglede fransk musik en ny frontfigur. Ravel havde bevist, at han var den naturlige arvtager.

Gabriel Fauré (1845–1924): Klavertrio, opus 120 (1923)

Som mangeårig direktør for konservatoriet i Paris havde Fauré været lærer for den fremsynede Ravel. Faurés egen musik er dog mere traditionel i sine former og sit tonesprog. I 1920 var Fauré så fysisk svækket, at han lod sig pensionere, slog sig ned i Sydfrankrig og komponerede sine sidste værker i en stemning af melankolsk afklarethed og fornemmelse af dødens snarlige komme.

Hans *Klavertrio* emmer af klangfuld skønhed. Førstesats' sitrende impressionisme farves mørk af celloens mol-melodi. I den langsomme andensats står tiden stille, når den stemningsmættede evighedsmelodi åbner døren til paradiset på klem. Men Fauré hanker op i sig selv i finalen og insisterer på leg og livsglæde indtil sidste punktum.

Dmitrij Sjostakovitj (1906–1975): Strygekvartet nr. 3 i F dur, opus 73 (1946)

Det kulturpolitiske klima var livsfarligt i Sovjetunionen i årene efter 2. Verdenskrigs afslutning. Sjostakovitj var i 1945 kommet på glatis med sin *Symfoni nr. 9*, der var blevet betragtet som en musikalsk provokation af partitoppen. Sjostakovitj vidste, at hans næste værk skulle falde i god jord hos magthaverne. Derfor gav han de fem satser i sin *Strygekvartet nr. 3* beskrivende titler: '*Manglende bevidsthed*

om katastrofen', 'Rumlende uro', 'Krigens kræfter sættes fri', 'Hyldest til døden' og 'Det evige spørgsmål: Til hvilket formål?'

Strygekvarteret er altså åbenlyst tænkt som et krigsværk, og musikken er derefter. Aggressive rytmer er som artilleriangreb, smertelige melodier er som sjælsrystende skildringer af krigens menneskelige omkostninger. Og til slut dør musikken ud med en enlig violinmelodi, der vender ryggen til verden på sin vandring mod det trøstende himmelske lys.

Men Sjostakovitjs musik er ofte omgærdet af mystik og er sjældent entydig i sit budskab. Efterfølgende trak han da også satstilerne tilbage. I en tid med misforståelser og falske anklager, var de tænkt som et forsøg på at gøre det abstrakte mere konkret. Men Sjostakovitj fortrød altså og antydede, at titlerne medvirkede til en forfladigelse af et mere dybsindigt univers.

Mathias Hammer

Hindsgavl Festival 2023 gennemføres med støtte fra

AUGUSTINUS FONDEN

STIFTET 25. MARTS 1942

LOUIS-HANSEN FONDEN

William Demant Fonden

DRONNING MARGRETHES
OG PRINS HENRIKS FOND

BECKETT-FONDEN

Middelfart
KOMMUNE

Knud Højgaards Fond

KONSUL GEORGE JORCK OG
HUSTRU EMMA JORCK'S FOND

- GRUNDLAET 1944 -

DEN FABERSKE FOND

HINDSGAVL SLOT

SOLIST
FORENINGEN
17-1922

koda kultur

HINDSGAVL
FESTIVAL
VENNER

FORDELE
PRIS

SE MERE

HJÆLP FESTIVALEN som medlem af Hindsgavl Festivals Venner!

Min. to ugers forsalg • Bedre afbestillingsbetingelser • Prioritet ved pladstildeling • O.m.a.

Enkelt medlem: kr. 800,- (kr. 600,- fornyelse for 2023-medlemmer)

Par (m. børn op til 18 år): kr. 1.000,- (kr. 800,- fornyelse for 2023-medlemmer)

www.hindsgavlfestival.dk/venner

